

▽ ▽ △

Uredništvo sprejema le frankirane rokopise
in jih ne vrača.

Posamezna številka 20 vin.

▽ △ ▽

OSF.

▽ △ ▽

Uredništvo je v Ljubljani, Knaflove ulice 5,
I. nadstr., upravništvo pa pravtam spodaj.

Posamezna številka 20 vin.

▽ △ ▽

Politično-satirični tednik.

Nevarne bukvice.

- Kaj pa vas, očka, žene v Ameriko? Saj ste vendar tako trden kmet!
- Tisto že. Pa imam bukvice doma; kadar jih pregledam, se mi stori milo, vselej mi svetujejo, naj potujem v Ameriko!
- So pa že prepovedane! Kakšne so pa tiste nevarne bukvice?
- Ej, prepovedane žalibog niso, gospod, nevarne so pa! Pravimo jim „davčne bukvice“!

Bogata domišljija in revna resnica.

I.

Poročilo v ponedeljkovi številki „Slovenca“.

Velikanski shod v Gorici.

Gorica. Danes se je vršil tu pod milim nebom velik, imeniten, sijajen shod, ki se ga je udeležilo nad 950 in pol naših zavednih mož. Navdušenje velikansko! Gabršček je hotel s svojo pijano gardo razgnati shod; morali so ga pobitega z rešilnim vozom odpeljati v bolnišnico. Drugih šest mandeljcev jo je pobrisalo v „Trgovski dom“; tam so se zaklenili.

Govorili so: dr. Gregorčič, ljubljeneec narodov, o volilni reformi: dr. Pavletič o svobodni šoli; dr. Dermastja, ljudski glas, o zakonu in Kremžar, peto kolo, o pravilih za dopisnike in o framazonih. Dr. Gregorčiča je navdušeno vzdignilo dvajset krepkih rok v zrak in „Slava, slava, slava!“ je zadonelo na čast „Slovanski zvezi“ in dičnemu g. poslancu do oblakov.

II.

Poročilo v torkovi številki „Gorice“.

Takega dneva še ni doživela naša Gorica! To je bil dan triumfa katoliške ideje, to je bil dan zmage sv. Jurija (v podobi našega ljubljeneega voditelja) nad groznim zmajem liberalstva in framazonstva. V analih zgodovine katoliške stranke na Goriškem bo zapisan ta dan z zlatimi črkami, saj je bil dan triumfa katoliške ideje . . . (itd. kakor zgoraj.)

Že jutro je kazalo, da bo ta dan dan triumfa (itd. kakor zgoraj). Zlati žarki jesenskega solnca so zlatili vso Goriško, premagali so temo, mrzlo liberalno temo, in res, kmalu ni bilo liberalca med nami nobenega.

V prijazni goriški dolini se je vršil shod katoliške stranke. Zavednih ljudi, trdnih stebrov naše ideje, se je zbralo toliko, da niso napolnili samo goriške doline, ampak da jih je morala več kot polovica stati na bližnjih gorah, hribih in holmih! Armada, ki je z njo hotel Napoleon podjarmiti vso Evropo, je bila drobtinica proti velikanskemu hlebcu, ki se je zbral od vseh strani na našem shodu. Trdimo lahko, da je bil ta dan dan triumfa katoliške ideje . . . (itd. kakor zgoraj.)

Seveda se je udeležil shoda tudi Gabršček s svojimi koncipijenti. Nekateri so pometali zavedni zborovalci v Sočo, nekateri so obupani popokali od same jeze, videči veliko število katoliških zavednih mož. Gabršček sam je prosil odpuščanja za nadlegovanje in se odpeljal naravnost v Rim k papežu. To je bil res dan triumfa katoliške ideje . . . (i. t. d. kakor zgoraj.)

Govornike so sprejeli navdušeno. Posamezne govore priobčimo v „Gorici“ prihodnjič, ker nam nedostaja prostora. Omenimo še, da ni odposlala politična oblast na shod samo enega komisarja, ampak vse svoje uradniško osebje od glavarja do sluga. Resolucija se je glasila takole: „Zavedni zborovalci, zbrani na velikanskem shodu v goriški dolini, se ginjeno zahvaljujejo svojemu dičnemu poslancu dr. Gregorčiču za njegovo trudapolno in uspešno delovanje v državnem zboru in ga prosijo in rote, naj nikakor ne uresniči svojega namena, da bi odložil svoj državnozbornski mandat.“

Sledili so tako besni „slava“-klici, da je Italija takoj koncentrirala vse svoje vojaške sile ob meji, meneč, da gre vsa avstrijska armada nadnjo! Gabršček, ki je bil že na poti v Rim, je komaj potolažil razburjene laške čete, češ, da to ni avstrijska vojska, temveč le navaden shod katoliške stranke na Goriškem!

Omenimo naj še to, da leži ljubljeneec naroda, dr. Gregorčič, že dva dni v postelji, ker mu je otekla roka; tako so mu jo namreč stiskali in poljubljali njegovi somišljeniki. Nas pa navdaja vesela zadovoljnost, saj vemo, da je bil dan shoda dan triumfa katoliške ideje . . . (i. t. d. kakor zgoraj.)

III.

V resnici.

Po goriški okolici sta se izprehajala dr. Gregorčič, ljubljeneec narodov in dr. Pavletič. Srečala sta ju dr. Dermastja, ljudski glas, in Kremžar, peto kolo.

dr. Gregorčič: Dober dan, gospoda!

dr. Dermastja: Dober dan, gospoda!

dr. Pavletič: Kaj pa, če bi markirali shod?

Kremžar: Izborna ideja!

dr. Dermastja (kihne).

dr. Gregorčič: Bog pomagaj!

dr. Dermastja: Hvala, gospod poslanec!

To „hvalo“ je smatral dr. Gregorčič za hvalo svojega delovanja v državnem zboru. Kremžar je opisal vse to z bujno domišljijo — in tako je končal veleimenitni shod oni dan, ki je bil dan triumfa za katoliško idejo. Živela bujna domišljija!

—lek.

Praktični far.

Kako naš verni kmet se trudi in prizadeva noč in dan, da bi izpolnil vse, kar njemu velita župnik in kaplan!

Od jutra ranega do mraka ob svojem delu se poti; ko pride sedmi dan počitka, pa v cerkvi — lomi si kosti!

Na trdih tleh kleči, vzdihuje, kot da bi vrag že davil ga, in zadnje vinarje, ki davek jih ni požrl mu, farju da.

A vendar kmeta ne pohvali, ne potolaži ga nikdar, temveč le straši ga in plaši s hudičem, s peklom zviti far!

Ko kmeta zlekne smrt po odru, pa skrbno vpraša far najprej, kdo plača mu pogreb, zvonjenje, kdo bero bo dajal odslej . . .

Zdaj pa poglejmo še tja v mesto, kjer bogatin, kjer uradnik hudiča imata v oblasti!

Tam far drugačen je svetnik:

Ljudem, ki nikdar cerkve znotraj ne vidijo, njim klanja se ter za prijateljstvo in zvezo njih na vso moč poganja se,

in pa nevtrudno mu v več cerkvah z zvonovi vsemi pač zvoniti in cel trop farjev skup pridere, ko tak prijatelj zahladi.

In tu noben se far ne upa vprašati glasno, kolikrat je v cerkvi bil in če denarce tam v puščico je spuščal rad.

A onkraj groba ni razlike. — Ko grobokop čez nekaj let odkrije groba, ne pozna se, kdo bil gospod je, kdo pa kmet.

Kosti obeh so si enake, in ni ga, ki res mogel bi dokazati, da je po smrti še kaj razločka med ljudmi.

To tudi far vsak ve prav dobro, zato pa tu na zemlji raj imeti hoče, a za srečo posmrtno kmet le strada naj!

Sršen.

Iz „velikega“ Šukljetovega govora.

Visoka zbornica! Pred seboj imam pisano gospodo. (Jaz in moji tovariši pa smo lepo črni, dasi me ožji rojaki imenujejo kameleona in gada). Grofu Sternbergu nočem odgovarjati. Mož ima preklicano oster jezik in bi nemara pogrel kaj iz moje preteklosti. Radikalcem na levem in desnem krilu pa mi ni treba odgovarjati. Ako bi hotel Steinu odgovarjati, bi se moral dotakniti zopet svoje penzije; pa tudi sploh ni varno še bolj dražiti teh ljudi, ki vedo vse tajnosti iz našega kluba ter ne poznajo nobene parlamentarne prizanesljivosti. Baviti se hočem pa obširneje z govorom dr. Tavčarja, ki je sicer tudi hud, a zmeren

in dostojen tudi proti političnemu nasprotniku. Njega moram na vsak način izzivati, saj nam ne bo nikdar hotel pomagati, dočim pričakujem to od nemških in čeških nasprotnikov. Naravnost priznavam, da je govoril dr. Tavčar v zmerni obliki. Hvaležen sem mu za to. V zahvalo ga pa sedaj obdelavam po pristni katoliški maniri, a ko mi zmanjka besed, mu rečem osel. (Dr. Šusteršič ploska. Vsenemci pa se sramežljivo obračajo v stran, videč, da jih je čisto preprost dvorni svetnik tako sijajno prekosil v parlamentarnem „bon-tonu“.) **B.**

G. Otrobar govori.

Velik socialni dobrotnik in informator se nam je pojavil v Ljubljani, namreč gostilničar Jazbec. Dokazoval je na zadnjem shodu ljubljanskih gostilničarjev, da bo podraženje piva ugajalo nižjim stanovom, ki bodo vsled tega lahko pritiskali na svoje delodajalce, naj jim zvišajo plače. Po tej logiki je največji dobrotnik človeštva finančni minister s svojim davčnim aparatom. Deželni odbor je storil gostilničarjem veliko dobroto, ko je povišal naklado na pivo, ker le tako so mogli gostilničarji ustrezati nižjim stanovom. Za Ljubljano pa so največji dobrotniki kmetje v okolici, možakarji, ki dražijo vse pridelke ter si prav poceni služijo — nebesa ...

Sploh ima vsaka stvar svojo dobro in slabo stran. To ve tudi dr. Šusteršič. Kot dober katolik mora glasovati za nedeljski počitek, da dobi skupaj katoliške backe za svoje shode. Posredoval je pri ministru Fořtu, naj krošnjari nimajo nobenega nedeljskega počitka, da bodo mogli s svojo robo obiskavati katoliške shode in da bo imel dr. Šusteršič za svoje „zavedne“ volilce takoj pri roki — slabe fige.

Župnik Volc v Olšekcu — pozneje vam povem, zakaj mu ne smem reči gospod župnik — je velik vinorejec. Lani je pridelal na svojih trtah okoli župnišča petindevetdeset litrov vina, ki ga smejo piti tudi abstinenti — za pokoro. „Domoljub“ poroča, da so prišli trije možje z Dolenjske pokušat to vino. Prišla pa je ta trojica zategadelj, da sta dva držala tretjega, ki je pil vino.

Rekel sem, da župnik ni gospod! To pa ni moje, temuč „Domoljubovo“ načelo. „Domoljub“ namreč poziva vernike na Gori pri Ribnici, naj doplačajo štiristo K, ako hočejo imeti župnika, ali pa pustite vse pri miru, ter grozi: Sicer se utegne zgoditi, da ne bodo imeli župnije, niti župnika, niti gospoda.“ Potemtakem župnik ni gospod. Quod erat demonstrandum.

Kopniškega stotnika-čevljarja Voigta so že kaznovali, ker ni bil pra-

vilno adjustiran. Vojaki, ki jim je zapovedoval, so pri obravnavi izpovedali, da je imel Voigt kot stotnik le eno samo ostrogo, a si je odtrgal še to ter prav po stotniško preklinjal svojega zanikarnega čevljarja. To me živo spominja na Šusteršičev klub in volilno reformo.

Najprej je dr. Šusteršič z vlado skoval izdajalski načrt za Koroško; ko ga je razkrinkala slovenska javnost, je poslal svojega namestnika v boj proti načrtu. Ker so odklonili spreminjevalne predloge,

se je dr. Šusteršiču odvalil kamen od srca, in bil je med prvimi, ki so — čestitali ministrskemu predsedniku!

Sedaj, ko imamo že prusko in hrvaško kopniško afero, pripravlja državni posaltec grof Sternberg nekaj podobnega tudi za Avstrijo; v parlamentu je zagrozil, da popelje avstrijsko armado proti dvoru. Vsekakor bo Sternbergova „tajna“ zarota jako originalna, ker jo napoveduje tako pravočasno. Sicer pa je čevljar Voigt pri obravnavi izjavil slovesno, da si da patentirati svoj naklep, ker že iz patriotizma ne dovoli, da bi se še razen Prusije ponašala katera dežela z enako afero.

Zarote in revolucije so kaznive o svojem času. Tako so nedavno odkrili v Budapešti spomenik očetu sedanjega ministra grofa Andrassyja. Prisostvovali so državni in vojaški odposlanci. Ako bi bili grofa dobili v roke po revoluciji leta 1848, bi mu bili postavili drugačen spomenik ob vojaški asitenci, a kantato bi mu peli krokarji.

V našem gledališču je prišel po dolgih letih zopet zlati, nedosežni Shakespeare do veljave. Angležem je treba šele Rusa Tolstega, da spoznajo svojega Shakespeara, ki ga obožavajo že stoletja. V najkrajšem času izide namreč v Londonu Tolstega razprava o Shakespearovih dramah. In Tolstoj neusmiljeno trga vse Shakespearove drame. O „Hamletu“ piše, da je preprost, prismojen princ, kakršnih najdeš žalibog premnogo tudi v današnjih

presvetlih dinastijah. Kralj Lear tudi živi v Evropi. To je tisti kronani možicelj, ki se neprestano prepira in tožari s svojimi hčerami za dote! In njegov „Beneški trgovec“? Taki trgovci bi se ob današnji prefriganosti in umazani konkurenci sploh ne mogli držati, temuč bi šli za ptujskim Kaiserjem v Ameriko.

Ker sem že imenoval Ameriko, ne smem pozabiti Benečana, pevca Carusa, ki je prišel iskat v Ameriko „stika“ z boljšimi krogi. Stikal je pa tako dolgo za lepimi Američankami, da je prišel v dotiko s policijo. Morda je mož res tako kratkoviden, da je moral tipati z rokami tja v en dan. Ali neumevno mi je, da bi bil ta Caruso tudi tako kratkoumen, kakor je trdil pred ameriškimi sodniki. Rekel je namreč, da se ne spominja, kdaj se je oženil prvič. Srečen človek! Toda mene moja Špela vsak dan spominja najmanj desetkrat, kdaj sem si naložil ta prostovoljni križ na rame! Oh, ko bi mogel tudi jaz reči: „Oče, odvemi ta kelih od mene.“ —

Oha, Marička, nisem mislil na bokalček, saj je še nekaj cvička v njem!

Prevzele so me žalostne misli in spomnil sem se kmeta Matevža Zagažana na Zadobravi na Štajerskem. Ta mož je peljal svate k poroki, pa je obesil venec nedolžnosti na glavo kobili.

Nevesta je bila namreč Marijina hčerka. Marička, še poliček cvička! **B.**

★

Zlati izreki genialnega kritika g. Bisagarja o Simonu Gregorčiču.

Dober pesnik je bil in s tem se nam je zameril; nekaj je bil pa tudi **dober duhovnik** in tega mu izlepa ne moremo odpustiti še dandanes.

Dobro, da so ga nam ohranili liberalci tako dolgo! Zdaj se vsaj lahko ponašamo tudi mi z njim!

Bil je mučenik! Mučili so ga ... Molimo očenaš za njegovo dušo.

Sploh ne gre sedaj zato, kakšno mesto mu damo v slovenskem slovstvu. Glavna reč je vprašanje, če je Simon rajši v nebesih ali v vica!h!

Bržkone je v nebesih; vice je preživel že tako v dolini solza. Pa molčimo!

Brez napake pa niso njegove poezije; izšle so namreč brez dovoljenja preč. krškega knezoškofijstva.

Nepraktičen je bil skozinskoz. Zredil si ni niti najmanjšega trebuška!

Summa summarum: bil je jako omejen; prilezel ni niti do korarčka. — Koliko molitvenikov bi bil lahko spisal ta nadarjeni človek! —

Njegove pesmi hočejo izdati nanovo. Bene! Vendar naj jih prej pregleda kapitelj ter jih očisti vseh nemoralnosti. Potem jih kupim celo jaz! **F. Pl.**

★

Kraljevski dar ljubljanskemu knezoškofu.

Župnik: Pomislite, preljubi kristjani, vlada, ta nam vedno sovražna vlada je odpisala našemu premilemu presvetlemu in premilostljivemu škofu ljubljanskemu **stoinpetdesettisoč kron** versko zakladnega davka. Molimo še očenašek za našo prežalostno vlado! —

Prvi bacek (po pridigi): Kdo bo pa odslej zalagal škofove zavode, ako se godi škofu tako slabo, da ne more več plačevati davkov?

Drugi bacek: Hm, veš, Janez, veselimo se, zdaj bomo imeli vsaj več — ofrov kakor prej! **F. Pl.**

Potreben dodatek.

Sobotni listek „Slovenca“ proslavlja mane S. Gregorčiča. Pisatelj ga vidi v duhu, kako sedi ob poti v cerkev; sliši ga, kako obrača vsakemu mimoidočemu nekaj verzov, tako dečku, deklici, ženi, fantom, možem itd. A pozabil je listkar duhovnika, ki mu je zaklical nesmrtni naš pesnik v črnem plašču:

„Uzore pokopali so . . .

— Ah, to dočakal sem!

Na grobu tam plesali so,
grenko jaz plakal sem!“

F. Pl.

Naj pa neha, pa je!

— Novi kaplan torej noče v vaši cerkvi na gori nič več pridigovati vsako prvo adventsko nedeljo samo po tri krone, kakor prejšnji. Če mu nečete plačevati po pet kron, ga pa ne bo k vam.

— Veste kaj, gospod fajmošter? Gospod kaplan naj le pride pridigovat . . . in kadar bo mislil, da je govoril in podelal zadosti za tri krone, naj pa neha, pa je!

Plačilo.

Dr. Šusteršič: Prodala sva rojake, zato od naše vlade dobiva častne znake, pohvale in nagrade!

Šuklje: Za svoje delo, brate, zahtevam koš denarja in tri svetinje zlate s podobami vladarja!

Dr. Šusteršič: France, le tiho, novcev, imaš že zdaj obilo. Čemu ti častnih znakov bo toliko število?

Šuklje: In kaj potem iz Beča mi pošljejo na Kamen? — **Denar je moja sreča in redi slava! Amen.**

Dr. Šusteršič: Dobiš naslov sleparja Slovencev! — Častno zate! **Škof prejme koš denarja, a jaz svetinje zlate!**

Z.

Katoličanstvo v praksi.

Kaplan (v nedeljo zjutraj v konsumu): Marička, si že namočila rozine?

Prodajalka: Sem, gospod kaplan!

Kaplan: Si v kavo nasula zadosti peska?

Prodajalka: Sem, gospod kaplan!

Kaplan: Si moki primešala dovolj mavca?

Prodajalka: Sem, gospod kaplan!

Kaplan: Si vinu prilila vode?

Prodajalka: Sem, gospod kaplan!

Kaplan: Marička, zdaj pa pojdi k župnikovi maši! Toda nazaj grede se izpodrecaj prav visoko, da privabiš več fantov v konsum! **Z.**

Oglas družbesv. Mohorja.

Da ne nagradi naša družba (in to celo s privoljenjem knezoškofijstva krškega) kakšnega liberalnega učitelja, je v prihodnje priložiti vsakemu konkurenčnemu spisu izpovedni listek ter priporočilno pismo okusnega gospoda Oswalda.

F. Pl.

Poslano.

Vse velečenjene gg. porotnike, ki so dne 30. novembra 1906 pri obravnavi glasovali za me, da „nisem kriv“, naj mi blagovolijo naznaniti, če imajo morebiti kaj hčera, ki še niso dosegle štirinajstega leta; rad bi se jim za njih izredno velikodušnost po **tirolsko** izkazal dejansko hvaležnega.

Witzani

bivši učitelj šulferajnske šole v Domžalah.
(Tirolsko na Slovenskem.)